Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lausunto

26.9.2023

EDUSKUNTA
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: U 45/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvien lisäysaineiston tuotannosta ja markkinoinnista

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvien lisäysaineiston tuotannosta ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Komissio julkaisi 5.7. 2023 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvien lisäysaineistosta. Ehdotus kattaa maa- ja puutarhatalouden kasvien lisäysaineiston ja viinin lisäysaineiston. Ehdotus ei kata koristekasvien taimiaineistoa eikä metsänviljelyaineistoa.

MTK:n mielestä komission asetusehdotus on tervetullut ja ehdotuksen sisältö pääpiirteittäin positiivinen. Nykyinen EU:n siemen- ja lisäysmateriaalin tuotantoa ja kaupan pitämistä säätelevä lainsäädäntö on osittain hyvinkin vanhaa ja kaipaa päivittämistä, vastaamaan nykyajan vaatimuksia. Hyvää on myös se, että metsänviljelyaineiston tuottamisesta ja kaupan pitämisestä on annettu oma erillinen asetusehdotus.

Komission ehdotuksessa on säilytetty nykyisen lainsäädännön kaksi pääpilaria, eli lajikkeiden rekisteröinti ja kasvien lisäysaineiston erien sertifiointi. Tämä on MTK:n mielestä tärkeä ja keskeinen asia, jolla varmistetaan asetuksen tavoitteiden toteutuminen.

Asetusehdotuksessa on jo huomioitu merkintävaatimukset lajikkeille, jotka on jalostettu tietyillä uusilla genomitekniikoilla, joista komissio on antanut erillisen asetusehdotuksen. Tämä on tärkeää ja MTK toivoo uusien genomitekniikoiden käyttöönoton EU:ssa mahdollistavan lainsäädännön hyväksyntää, jotta nykyaikaisten menetelmien hyödyt saadaan kasvinjalostajien käyttöön. Näin voidaan paremmin vastata tämänkin asetuksen tavoitteisiin siitä, että kasvin lisäysaineistot sopeutuvat erilaisiin maatalouden, puutarhatalouden ja ympäristön olosuhteisiin sekä ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin.

Asetusehdotuksessa on useita byrokratiaa lisääviä ehdotuksia, joiden hyödyllisyys on kyseenalaista. Esimerkiksi jäsenmaiden velvollisuus raportoida komissiolle lisäysaineistojen tuotantomääriä ja tuotantoaloja viiden vuoden välein, tuo jäsenmaiden viranomaisille lisätyötä. Viiden vuoden välein kerätyillä tiedoilla ei ole hyötyä alan toimijoille esim. tuotantoalojen seuraamisessa eri jäsenmaissa. Jos hyödyllistä tilastotietoa halutaan kerätä, niin tärkeimmät tuotantotiedot pitäisi kerätä vuosittain. Tämän pitäisi viranomaisten tietojärjestelmillä olevan mahdollista, jotta kohtuuttomalta lisätyöltä vältytään.

Asetusehdotuksen kaikki yksityiskohdat eivät ole vielä tiedossa, joten niiden vaikutusta on vaikea arvioida. Edelleenkin on jokseenkin epäselvää, mitä asetusehdotuksen

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2425
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2425
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

heterogeenisella aineistolla käytännössä tarkoitetaan. Lisäksi epäselvää on, mitä ehdotuksen mahdollistama siementen vaihto viljelijöiden kesken käytännössä tarkoittaa.

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle on kirjoitettu hyvin ja siinä on tuotu kattavasti esiin komission asetusehdotuksen sisältö ja mahdolliset vaikutukset viranomaisille ja alan toimijoille. Valtioneuvoston kanta on hyvin muodostettu.

Helsingissä 26.9.2023

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Mika Virtanen
kasvinviljelyasiamies